

На основу члана 15, а у вези са чланом 36. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/04) и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на седници од 16. децембра 2008. године донео је

О Д Л У К У
о изменама и допунама Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за пренос електричне енергије

(Одлука је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 116/2008 од 22.12.2008. године)

1. У Одлуци о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за пренос електричне енергије („Службени гласник РС“, бр. 68/06 и 18/07), у Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за пренос електричне енергије, у поглављу III. ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ, после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„При израчунавању према формулама у овој методологији, све вредности које се изражавају у процентима се деле са 100“.

2. У поглављу IV. ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Оцена оправданости трошкова се врши према природи конкретног трошка сагледавањем његове сврсисходности, провером количина и цене којом је изазван конкретан трошак, упоредном анализом трошкова енергетског субјекта заснованом на подацима о трошковима у претходном периоду и трошковима енергетских субјеката који обављају исту енергетску делатност у земљи и окружењу (*benchmarking*).“

3. Одељак IV.1. **Заједнички трошкови, средства и остали приходи**, мења се и гласи:

„IV. 1. Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи

Заједничким оперативним трошковима се сматрају оперативни трошкови настали ради омогућавања функционисања енергетског субјекта који обавља две или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а који не могу бити директно везани ни за једно конкретно место трошка.

Заједничким средствима се сматрају средства енергетског субјекта која су неопходна за функционисање енергетског субјекта који обавља две или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а која се не могу директно алоцирати на поједине делатности (нематеријална улагања осим goodwill-а, некретнине, постројења и опрема).

Заједничким трошковима амортизације се сматрају трошкови амортизације заједничких средстава настали ради омогућавања функционисања енергетског субјекта који обавља две или више енергетских делатности или који поред енергетске обавља и неку другу делатност, а који не могу бити директно везани ни за једно конкретно место трошка.

Заједничким осталим приходима се сматрају остали приходи остварени ангажовањем заједничких средстава енергетског субјекта који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи се распоређују на енергетску делатност за коју се утврђује максимално одобрени приход, у складу са овом методологијом (пренос електричне енергије, односно управљање преносним системом) и на друге енергетске и остале делатности, на основу транспарентних правила (кључева) утврђених у складу са рачуноводственим стандардима и објективним критеријумима.“

4. У одељку IV. 2. **Пренос електричне енергије**, у ставу 1. у објашњењу формуле, речи: „ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства која се обрачунава као пондерисана просечна цена капитала (у %)“ замењују се речима: „ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства (у %)“,.

У пододељку IV. 2.1. *Оперативни трошкови*, у ставу 1. на крају тачке 3) брише се реч: „и“ и додаје нова тачка 4) која гласи:

„4) део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду,“

Досадашња тачка 4) постаје тачка 5).

У ставу 2. алинеја 3. речи: „у износу од 1%“ замењују се речима: „у износу од 1,25%“.

Став 3. брише се.

У пододељку IV. 2.2. *Трошкови амортизације* став 2. мења се и гласи:

„Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.“

У пододељку IV. 2.3. *Регулисана средства*, став 1. алинеја 2. реч: „вредност“ замењује се речима: „нето вредност“.

У ставу 2. алинеја 3. мења се и гласи:

„- усклађености улагања са годишњим програмом пословања и планом развоја енергетског субјекта.“

У ставу 5. у објашњењу формуле, речи: „пНСУП_т – вредност нематеријалних улагања“, замењују се речима: „пНСУП_т – нето вредност нематеријалних улагања (изузев goodwill-а).“

Став 6. мења се и гласи:

„Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода се обрачунава према следећој формули:

$$кРС_t = пРС_t - АРС_t + ДСУП_t - НОПС_t - ДСБН_t - ДНСУП_t$$

где су:

АРС_т – трошкови амортизације регулисаних средстава који не укључују трошкове амортизације средстава прибављених без накнаде у периоду т који се обрачунавају на начин утврђен овом методологијом (у динарима),

ДСУП_т – промена вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у периоду т, увећана за нето вредност нематеријалних улагања (изузев goodwill), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих на почетку регулаторног периода, а која ће бити активирана у периоду т (у динарима),

НОПС_т – нето вредност средстава која су отуђена и/или трајно повучена из употребе у периоду т (у динарима),

ДСБН_т – промена вредности средстава прибављених без накнаде у периоду т (у динарима),

ДНСУП_т – промена вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку која неће

бити активирана у периоду t или која нису оправдана и/или ефикасна (у динарима).“

Пододељци IV. 2.4. *Стопа повраћаја на регулисана средства*, IV. 2.5. *Остали приходи* и IV. 2.6. *Корекциони елемент*, мењају се и гласе:

„IV. 2.4. *Стопа повраћаја на регулисана средства*

Стопа повраћаја на регулисана средства утврђује се као пондерисана просечна реална цена капитала.

Пондерисана просечна реална цена капитала је пондерисани просек стопе повраћаја на сопствени капитал и пондерисане просечне стопе повраћаја на позајмљени капитал, према пондерима од 40% за сопствени капитал и 60% за позајмљени капитал и обрачунава се пре опорезивања према следећој формули:

$$\text{ППЦК} = (\text{СК} * \text{ЦСК}) / (1 - \text{СП}) + \text{ПК} * \text{ЦПК},$$

при чему је $\text{СК} + \text{ПК} = 1$

где су:

- ППЦК – стопа повраћаја на регулисана средства (у %),
- СК – учешће сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава (у %),
- ЦСК – реална цена сопственог капитала после опорезивања (у %),
- СП – стопа пореза на добит према важећим законским прописима (у %),
- ПК – учешће позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава (у %),
- ЦПК – пондерисана просечна реална цена позајмљеног капитала (у %).

Реална цена сопственог капитала после опорезивања треба да одражава специфични ризик предузећа, ризик земље и преовлађујуће услове прибављања капитала на финансијском тржишту у регулаторном периоду.

Позајмљени капитал у смислу овог пододељка представља збир дугорочних обавеза и краткорочних финансијских обавеза којима се финансирају регулисана средства.

Реална цена позајмљеног капитала се рачуна као пондерисана просечна реална каматна стопа на укупно позајмљена средства, при чему се као пондери узимају учешћа позајмљених средстава у укупно позајмљеним средствима. Реална цена позајмљеног капитала се признаје до нивоа цене обазриво и рационално позајмљених средстава.

IV. 2.5. *Остали приходи*

Остали приходи, изузев прихода оствареног по основу коришћења преносног система су приходи остварени ангажовањем средстава намењених обављању делатности преноса електричне енергије, као што су: приходи од продаје нуспроизвода и услуга, приходи од активирања учинака и робе, приходи од продаје средстава и други приходи.

IV. 2.6. *Корекциони елемент*

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход у регулаторном периоду (t), за износ одступања оствареног прихода према годишњем финансијском извештају енергетског субјекта за $t-2$ регулаторни период од оправданог прихода за $t-2$ регулаторни период обрачунатог на начин утврђен овом методологијом а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода остварених у $t-2$ регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$\text{КЕ}_t = (\text{ОППР}_{t-2} - \text{ОПР}_{t-2}) * (1 + \text{И}_{t-2})$$

где су:

- t – регулаторни период,
 KE_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима),
 $ОППР_{t-2}$ – оправдани приход по основу обављања енергетске делатности у периоду $t-2$, обрачунат у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода (у динарима),
 $ОПР_{t-2}$ – остварени приход по основу обављања енергетске делатности у периоду $t-2$ (у динарима),
 I_{t-2} – индекс раста цена на мало у Републици Србији у периоду $t-2$, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододељка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако енергетски субјект приликом подношења предлога акта о ценама располаже подацима о оствареним енергетским величинама и финансијским извештајима за $t-1$ регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из $t-1$ регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају се корекциони елемент не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да се регулисане цене нису примењивале од почетка првог регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, под условом да енергетски субјект располаже финансијским извештајима за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале. Када енергетски субјект не располаже финансијским извештајима за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, остварени приход се обрачунава, у делу првог регулаторног периода у коме се нису примењивале регулисане цене, применом регулисаних цена.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су, у складу са Законом о енергетици, примењене цене тог енергетског субјекта за приступ и коришћење система (регулисане цене), одређене на начин утврђен овом методологијом.“

5. У одељку IV. 3. **Управљање преносним системом**, уводни део мења се и гласи:

„Обрачун максимално одобреног прихода енергетског субјекта по основу обављања делатности управљања преносним системом врши се применом следеће формуле:

$$МОПупс_t = OT_t + A_t + ППЦК * РС_t + СУ_t + ТГ_t - ОП_t + KE_t$$

где су:

- t – регулаторни период,
 $МОПупс_t$ – максимално одобрени приход енергетског субјекта по основу обављања енергетске делатности управљања преносним системом у периоду t (у динарима),
 OT_t – оперативни трошкови у периоду t (у динарима),
 A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима),
 $ППЦК$ – стопа повраћаја на регулисана средства (у %),
 $РС_t$ – регулисана средства у периоду t (у динарима),
 $СУ_t$ – трошкови системских услуга (у динарима),
 $ТГ_t$ – трошкови за надокнаду губитака у систему за пренос електричне енергије у периоду t (у динарима),
 $ОП_t$ – остали приходи у периоду t (у динарима),
 KE_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима).“

Пододељак IV. 3.2. Трошкови за надокнаду губитака мења се и гласи :

„IV. 3.2. Трошкови за надокнаду губитака

Висина трошкова за надокнаду губитака електричне енергије у преносном систему се утврђује на основу следеће формуле:

$$ТГ_{т} = Г_{т} * ЦГ_{т}$$

где су:

$ТГ_{т}$ – трошкови за надокнаду губитака у периоду t (у динарима),

$Г_{т}$ – количина електричне енергије потребна за надокнаду губитака у преносном систему (у kWh),

$ЦГ_{т}$ – цена електричне енергије за надокнаду губитака у периоду t (у динарима/kWh).

Количина електричне енергије потребна за надокнаду губитака у преносном систему се израчунава према следећој формули:

$$Г_{т} = ЕИ_{т} * СГ_{т} / (1 - СГ_{т})$$

где су:

$ЕИ_{т}$ – електрична енергија планирана за испоруку из преносног система у периоду t (у kWh),

$СГ_{т}$ – оправдана стопа губитака електричне енергије у преносном систему у периоду t (у %).

Количина електричне енергије која се испоручује из преносног система је збир количина које се испоручују у дистрибутивне системе, купцима чији су објекти повезани на преносну мрежу и суседним електроенергетским системима.

Оправдана стопа губитака електричне енергије у преносном систему за период t се одређује на основу: остварених стопа губитака електричне енергије у претходне три године, анализе стања система, упоредне анализе остварених стопа губитака енергетских субјеката који обављају исту делатност и плана смањења губитака и мера за његову реализацију.

Остварена годишња стопа губитака електричне енергије се израчунава на основу остварених годишњих количина, дељењем разлике укупно преузете и испоручене електричне енергије са укупно преузетом количином електричне енергије. Укупно преузета електрична енергија је једнака збиру количина електричне енергије: преузете из производних капацитета који су повезани на преносну мрежу и из суседних електроенергетских система.

Цена електричне енергије за покриће губитака је цена која се утврђује на основу укупних трошкова набавке електричне енергије енергетског субјекта који обавља делатност трговине електричном енергијом ради снабдевања тарифних купаца и трошкова тог енергетског субјекта, обрачунатих у складу са методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије за тарифне купце“.

После пододељка IV. 3.2. Трошкови за надокнаду губитака додаје се нови пододељак који гласи:

„IV. 3.2a Остали приходи

Остали приходи, осим прихода остварених по основу управљања преносним системом су приходи остварени ангажовањем средстава намењених обављању енергетске делатности управљања преносним системом, као што су: приходи остварени применом механизма прекограничног преноса електричне енергије, приходи од алокације интерконективних капацитета, приходи од продаје нуспроизвода и услуга, приходи од активирања учинака и робе, приходи од продаје средстава и други приходи.“

У пододељку IV. 3.3. *Значење осталих елемената формуле* после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Оперативни трошкови за обављање делатности управљања преносним системом не укључују трошак регулаторне накнаде.“

6. У поглављу VI. РЕГУЛАТОРНИ ПЕРИОД, у ставу 2. на крају брише се тачка и додају речи: „(календарска година). Документација и подаци на основу којих се одређује максимално одобрени приход енергетског субјекта достављају се Агенцији за енергетику Републике Србије, по правилу, 45 дана пре подношења предлога акта о ценама на мишљење.“

7. Ова одлука се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењиваће се од 1. јануара 2009. године.

Број: 703/2008-Д-1/9

У Београду, 16. децембра 2008. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Председник Савета

Љубо Маћић